

Til

Indre Fosen kommune

v/Formannskap, Kommunedirektør og leder Areal og næring.

Trondheim og Indre Fosen, 23.03.20

Koronakrisen - hva næringslivet og kommunen kan gjøre for hverandre

Samfunnet har på kort tid havnet i en svært alvorlig situasjon som vi ikke vet om vil eskalere, eller når den vil avta. Koronautbruddet har alvorlige konsekvenser for både kommuner og næringsliv. Helse og sikkerhet for befolkningen og de ansatte i virksomhetene har første prioritet. Godt samarbeid mellom alle parter er nå viktig for å hindre spredning av viruset, sikre liv og helse, samtidig som nødvendig aktivitet både i kommuner og næringsliv må opprettholdes.

Næringsforeningen i Trondheimsregionen (NiT) henter nå inn innspill fra våre fagråd og medlemsbedrifter på hvor skoen trykker akkurat nå og hvordan dette vil påvirke på litt lengre sikt, samt hvordan situasjon håndteres i bransjene og bedriftene. Vi har gjennomført møter med blant annet hotell og servering, varehandel, kulturbaserte og kreative næringer, havbruk, olje og gass, etc - og flere digitale møter vil bli gjennomført de kommende dagene.

Innspillene vi får fra næringslivet tar vi med oss inn i vår dialog med de seks kommunene der NiT er til stede og i påvirkningsarbeidet når det gjelder nasjonale tiltakspakker. Vi er opptatt av hvordan næringslivet kan bistå kommunene og hvilken rolle NiT kan spille i dette. Samtidig er vi også opptatt av hvordan kommunene kan bidra til å avhjelpe eget næringsliv. Her må vi stå sammen om både tiltak og løsninger.

Hva næringslivet kan gjøre for kommunen

NiT har uttrykt bekymring overfor Trøndelagsbenken på Stortinget om at krisen også i stor grad påvirker kommuneøkonomien. Akkurat som for næringslivet trenger kommunene betydelige overføringer for å holde hjulene i gang, slik at de er i stand til å ta vare på sine forpliktelser, og sikre sine tjenester til befolkningen. Om for stor del av regningen for krisen må tas av kommunal sektor, vil det påvirke både tjenestetilbudet til innbyggerne og næringslivet i lang tid fremover. Det vil også påvirke kommunenes mulighet til å bidra til å få eget næringsliv raskt på fote igjen etter at krisen er over. NiT støtter kommunene i at det må iverksettes store tiltakspakker for kommunal sektor.

Næringslivet kan bidra til at kommunen har det utstyr som er nødvendig for å håndtere situasjonen per nå og om den eskalerer, det være seg smittevernutstyr, teknisk utstyr, sengekapasitet ved større utbrudd, etc. NiT bidrar gjerne med både å spre informasjon fra kommunen og koordinere aktivitet mot næringslivet.

Hva kommunen kan gjøre for næringslivet

NiT vet at kommunene gjør det de kan for å bidra til at vårt næringsliv kommer gjennom krisen så godt som overhodet mulig. Tiltak på både kort og lengre sikt må gjennomføres. Vi er klar over at kommunene rår over få virkemidler, så det er derfor viktig at kommunene utnytter de muligheter de har godt i samråd med næringslivet.

Det er avgjørende at kommunal saksgang og politiske beslutninger som er viktige for næringslivet opprettholdes. Oppbremsing av plansaker o.l. vil gjøre vondt verre for et allerede utsatt næringsliv.

For å hjelpe bedriftenes likviditetssituasjon forventer vi at kommunene betaler sine regninger omgående, ikke på eller etter forfall.

Mange av våre medlemmer har fått mange av sine kontrakter og oppdrag avlyst som følge av situasjonen. NiT forventer at kommunene ikke påberoper seg force majeure på inngåtte avtaler.

Innkreving av kommunale skatter, avgifter og gebyrer bør utsettes, og helst redusere eller tas bort for 2020. Å utsette krav om innbetaling av skatter og avgifter vil avhjelpe, men for mange vil dette likevel ikke være nok til å hindre at de må melde oppbud. Fritak må også vurderes.

Kommunen er en stor kunde for mange aktører i næringslivet. NiT håper og forventer at også kommunene nå forserer og igangsetter prosjekter som holder bygg og anlegg, samt tilstøtende næringer i gang.

Tydeligere signaler fra kommunene på hvordan næringslivet skal forholde seg til situasjonen har vært ønsket. Uklare signaler på hva som er ønsket eller ikke ønsket fra næringslivet åpner for veldig forskjellig praksis. Det er uheldig.

Vi har stor forståelse for at kommunene nå strever med å skaffe seg oversikt over situasjonen og bruker mye ressurser på å se etter mulige tiltak på kort sikt. Samtidig vil vi påpeke viktigheten av at kommunene så snart som mulig må signalisere hvordan de vil bidra til at situasjonen raskt kommer tilbake til normalen når det igjen er trygt å starte opp den næringsaktivitet som nå har full stopp eller har bremset ned betraktelig. Hvilke rammer kommunene legger fremover med tanke på skatter og avgifter, støtteordninger etc. må raskt signaliseres, da dette er signaler som vil påvirke mange bedrifters beslutninger om en nå ser seg nødt til å avvikle driften, eller om en prøver å holde det gående i vanskelige tider.

NiT foreslår derfor at Indre Fosen kommune i tillegg også (kort og lang sikt)

- fjerner serveringsavgifter for restauranter mv. for 2020

- Jobber aktivt overfor Trøndelag Fylkeskommune for reduksjon av ferjekostnader under og i etterkant av krisen. Her bør også Transportstøtte spilles inn som mulig tiltak.
- Fortsatt aktiv jobbing for reduksjon av arbeidsgiveravgift
- Er offensive ift. å igangsette utbyggingsprosjekt og utbedringer i samarbeid med Trøndelag Fylkeskommune. Dette bør gjelde:
  - Mobil- og bredbåndsutbygging
  - Stjørnfjordbrua – utbedring av vei mellom Rissa og Fevåg
  - FV 755 – Vanvikan – Leksvik (oppretting)
  - Kråkmoveien/Leksvikskogen
  - Generell utbedring og oppgradering av vei spesielt mtp. Transport og frakt
- følger opp sentrumsplan Rissa med investeringer for å realisere planen og områder regulert til utbygging
- følger opp arealdelen med investeringer og tilrettelegging av næringsareal med særlig fokus på sjønært areal
- fokuserer på- og investerer i tettstedsutvikling
- sikrer at kommunens kulturbudsjett ikke blir nedprioritert, slik at kulturlivet raskt kommer på fote igjen
- fortsatt legger til rette for innovative offentlige anskaffelser for nye innkjøp

I videre dialog med våre bransjer kan det hende at det kommer flere gode forslag til både hvordan næringslivet kan bidra til kommunen og hva kommunen kan bidra med til næringslivet. NiT ønsker fortsatt tett dialog med kommunen om hvordan vi i felleskap kan bidra til at situasjonen raskest mulig normaliserer seg og dermed bidrar til minst mulig negative konsekvenser for oss alle.

Med vennlig hilsen
Næringsforeningen i Trondheimsregionen og NiT Indre Fosen

Børge Beisvåg
Næringspolitisk leder

Ingunn Rokseth
Daglig leder,
NiT Indre Fosen